

Per a què serveix l'art?

Alain de Botton - The Guardian

Octubre de 2014

Resum

El filòsof Alain de Botton ens proporciona les cinc millors raons de per què l'art és una força vital per a la humanitat. Traducció adaptada de Xavier Belanche per a la matèria de Fonaments de les Arts (IOC) - 2018

Índex

Per a què serveix l'art?	2
L'art ens manté esperançats	2
L'art ens fa sentir menys sols	3
L'art ens equilibra	4
L'art ens ajuda a apreciar coses	5
L'art és la propaganda del que realment importa	5

Per a què serveix l'art?

Potser vas pensar que havia una resposta simple a aquesta pregunta. Després de tot, sabem per a què serveix gairebé tot com això o allò i la gent que va en massa als museus com mai s'havia vist abans han de tenir els seus motius. Però davant de les obres d'art dels museus la gent mostra el seu neguit en preguntar-se de manera oberta per a què serveix tot el que estan veient, perquè tothom, excepte tu, potser perquè déu saber la resposta. Potser perquè és massa òbvia, o potser perquè és massa complicada. El resultat de tot això és un silenci incòmode i una gran confusió, però potser no hauria de ser tan difícil saber per a què serveix l'art. Potser podem trobar una resposta en descriure com ens afecta en lloc de per a què serveix. Us presento cinc coses que l'art per les quals ens pot ser de gran ajuda.

L'art ens manté esperançats

És un fet obvi, però important, que les obres de l'art més populars del món mostren coses boniques i gent feliç, flors primaverals, cels blaus. Aquesta és la postal més venuda del món al Museu Metropolità d'Art de Nova York. Aquest entusiasme per la bellesa no acaba d'agradar a tothom. Es pregunten, "La gent s'ha oblidat de com

Figura 1: Fotograma del vídeo *What is the art for? Alain de Botton's animated guide* / *Art and design* de Guardian Culture. Ref: Youtube

és la vida en realitat?” però sembla que és una preocupació que no interessa. Necessitem sentir-nos envoltats de coses belles, no perquè estem en perill d’oblidar les coses dolentes o perquè els grans problemes pesen tant sobre nosaltres que estem en perill de caure en una depressió. Bàsicament és perquè la bellesa importa. És un emblema d’esperança, una fita per a tots nosaltres. Les flors, els cels blaus, els nens a les praderes és una mena d’esperança embotellada i conservada esperant-nos per quan sigui necessari.

Figura 2: Fotograma del vídeo *What is the art for? Alain de Botton's animated guide* / *Art and design* de Guardian Culture. Ref: Youtube

L’art ens fa sentir menys sols

El món ens demana freqüentment que ens mostrem alegres davant de la resta, però sota la superfície sempre tenim espai per a la tristesa i el dolor què no podem

expressar per por de mostrar-nos febles o fràgils. Una cosa que l'art pot fer és normalitzar aquesta tristesa. L'art pot ser trist en ell mateix i per a nosaltres. Algunes de les millors obres de l'art del món són molt apreciades per la seva capacitat d'extreure la tristesa que portem a dins nostre perquè sigui visible i accessible per a tothom. Com quan escoltem una cançó trista, algunes obres d'art no ens ha de deprimir. Més aviat ens recorden que el sentiment de dolor i tristesa és part de la condició humana. L'art lluita contra el fals optimisme de la societat comercial. L'art està per recordar-nos amb dignitat que qualsevol vida humana, -la teva, la meva- pateix sempre llargs moments de confusió, patiment, soledat i aflicció, i per tant no hauríem d'agreuja encara més la tristesa en creure'ns pitjors persones només per experimentar sovint aquests sentiments.

Figura 3: Fotograma del vídeo *What is the art for? Alain de Botton's animated guide / Art and design* de Guardian Culture. Ref: Youtube

L'art ens equilibra

Tots estem una mica desequilibrats. O massa intel·lectuals o massa emocionals, o massa masculins. O massa femenins, o massa tranquils o massa esbojarrats. L'art que ens agrada generalment és perquè ens compensa en allò que ens fa falta. D'alguna manera ens equilibra. Quan ens commou una obra d'art és perquè, potser conté dosis concentrades de qualitats de les quals ens agradaria tenir a les nostres vides. Potser perquè està plena de la serenitat que admirem, però que no en tenim prou. Potser està ple de la tendresa que anhelem, però que manquen a les nostres feines i les nostres relacions. O potser l'espurna que ens transporta a aquell dolor i tristesa que havíem d'haver superat, però que encara està present. Sovint tota la societat s'enamora amb un determinat estil d'art perquè està intentant equilibrar-se a ella mateixa. Com la França a finals del segle XVIII que van trobar en l'obra de David una sortida a la decadència, o la Gran Bretanya al segle XIX que admirava els prerafaelites per a contraatacar els efectes de la brutal industrialització. L'art que un país o una persona admira et proporciona una pista vital d'allò que manca

o que anhela tenir. És en el poder de l'art que ens pot ajudar a sentir-nos més complets, més equilibrats i més saludables.

Figura 4: Fotograma del vídeo *What is the art for? Alain de Botton's animated guide* / *Art and design* de Guardian Culture. Ref: Youtube

L'art ens ajuda a apreciar coses

Els mitjans es passa tot el temps dient-nos què és el més glamurós i important. L'art també ens diu que és glamurós i important però afortunadament, ja que no vas ser convidat als Òscars d'aquest any, l'art es fixa en coses molt diferents. Albrecht Durer va fer que l'herba del camp fos glamurosa. John Constable va conduir la nostra mirada als cels. Van Gogh ens recorda prestar atenció a la forma de les taronges. Marcel Duchamp ens desafia a mirar un altre cop a tot allò que sigui mundà. [Soroll del bidet] Aquests artistes no cerquen dignificar coses que són millor ignorar-les, simplement provoquen que un valor que havia estat descuidat per un món amb lectura profundament equivocada d'allò que realment importa. L'art recupera el glamur al seu lloc, ressaltant el que veritablement és important d'apreciar.

L'art és la propaganda del que realment importa

Res sembla més lluny de l'art que la propaganda. Aquella que t'anima a lluitar o a quin govern has de votar. Però una manera de pensar l'art és que és una forma de propaganda en el sentit que és una eina que ens motiva i dóna suport per a una causa. És propaganda en nom d'allò del les emocions i actituds més importants del món, el qual utilitza les seves habilitat per fer-ho de nou atractiu i accessible. Pot ser propaganda sobre la vida senzilla, o sobre la necessitat d'ampliar els nostres horitzons personals, o sobre una manera més tendra i lúdica d'encarar la vida. És una força que recolza el millor de la naturalesa humana i proporciona a l'ésser humà una base i una autoritat davant d'aquest món sorollós. Per molt temps l'art

Figura 5: Fotograma del vídeo *What is the art for? Alain de Botton's animated guide I Art and design* de Guardian Culture. Ref: Youtube

ha concentrat no poques mirades i una mística per al seu propi bé. En la seva presència, ens quedem com estar davant d'un famós: ens quedem aturats i perdem completament la nostra espontaneïtat. Hauríem de relaxar-nos davant de l'art de la manera que fem amb la música. i aprendre per utilitzar-lo per allò que realment és el seu sentit, una constant font d'inspiració i suport per al bé de nosaltres.

Figura 6: Fotograma del vídeo *What is the art for? Alain de Botton's animated guide I Art and design* de Guardian Culture. Ref: Youtube